

TELEGRAFUL ROMÂN.

Telegrafu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Săbii la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul prenumerării pentru Săbii este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pentru

Nr. 12. ANUL XIX.

Săbii, în 11/23 Februarie 1871.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe un anu 8 fl. iara pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, și tieri și treine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inserate se plătesc pentru întâi oară cu 7 cr. sirtu, pentru a doua oară cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Evenimente politice.

Ministrul cel nou din Cislaitani și are și aparatorii sei. Până acum am vădit în „Osten” și „Reform” a lui Schuselka articuli în favoarea lui. Între impregiurări cum sunt cele în cari se afla monarhia noastră este greu de a afla adevărul. Faptele ministerului ne voru dovedi în curendu deca este reactionariu și salutar. „Amicii constituției” de dincolo de Laită continuă a mîscă toate petrite pentru că să aduca partit’ă lor la putere.

Din Franci’ă nu vinu alte sciri de cătu ca adunarea națională dorește să vadă restabilită pacea și Franci’ă corălită de nemti. Favre a depus puterea faptică, ce o avuse până aci, în mâinile adunării. Acest’ă inse l’ă însărcinatu a o purtă și mai departe, dăndu intr’ajutoriu o comisiune de cinci sprediece; comisiunea are să fie cu Favre în Parisu cătu voru dură desbaterile pentru facerea păcii cu nemtii.

Nemții staruiescu că să intre în Parisu și să lu tîna ocupatu până la încheierea păcii.

De alta parte se scrie ca în decursul armistitiului se facu în castele nemților pregătiri, că la începerea unui război nou. Cu deosebire este îndreptată atențiunea nemților asupra părților sudice a le Franciei, pe cari voiescu, ca prin o lovire neașteptată să le ocupe și să tîna apoi ocupată tîer’ă întreaga până le va veni bine.

Diet’ă Ungariei.

Presedintele S o m s s i c h deschide ședința din 8 Februarie a casei ablegatilor la 10 ore. Pre fotoliile ministrilor: S z l á v y, G o r o v e și H o r v á t h.

Dupa citirea și autenticarea protocolului ședinței trecute, anuncia presedintele mai multe petitiuni dela jurisdicțiuni, cari deodata cu cele dela deputatii P. M o d o c s á n y i, E m. S z a b o, A l. G u b o d y, P. K i r á l y i și Stef. M a j l a t h se transpunu comisiunii de petitiuni.

Maz. U e r m é n y i, referintele comisiunii de petitiuni, face cas’ă atenta, ca unu număr însemnat de petitiuni e de já desbatutu de comisiunea respectivă; cas’ă să otarésca o di pentru pertractarea acestor petitiuni.

D. I r á n y i dorește că să se prefiga odată pentru totu de un’ă o di în septemăna pentru pertractarea petitiunilor. Iul. G y ö r f f y amintesc ca unu atare proiect de concludu s’ă ascernutu de multu tempu de já prin deput. C s i k y; și rōga cas’ă că să puna proiectulu acest’ă spre pertractare la ordinea dilei. Cas’ă decide a pune proiectulu lui C s i k y, dupa resolvirea bugetului, la ordinea dilei.

La ordinea dilei sta bugetulu ministerului de agricultură, comerț și industrie, în specie titl’ă XII: „Venituri postale”.

K. T i s z a nu pōte aprobă, ca veniturile postale arăta unu prisos. Elu asterne unu proiect de concludu, în urm’ă cărui’ă cas’ă să însărcineze pe ministrulu de comerț a presintă unu proiect, conformu cărui’ă prisosulu preliminaru alu veniturilor postale să se întrebuinteze spre completarea postelor.

E. M u k i c s se plînge asupra impregiurării ca angloiatii postali corespundă înca nemțiescu și să resolvescu afacerile oficiale în limb’ă germăna.

Ministrulu S z l á v y face cas’ă atenta, ca la totă întimplarea jace în interesulu seu, deca i vōtēza cătu de multu, inse să nu se lase din vedere situațiunea financiară a statului. De ore ce în ur-

m’ă stărei de asigurantia neindestolitoare, a trebuit să se plătescă din partea poștei că despăgubire o sumă cu multu mai mare decătu cea preliminară; de ore ce și telegrafulu de stat are în anul acesta unu deficitu de 300,000 fl. aru fi bine a folosi prisosulu veniturilor postale pentru acoperirea acestor deficite. De aceea nu pōte recomandă proiectulu de concludu a lui T i s z a spre primire. Ce se țiene de imputarea, ca angloiatii postali luera înca în limb’ă germăna, acest’ă nu e fundată.

Dupa ce mai reflectă înca cătu va deputati la un’ă și alt’ă de felulu acestor’ă se vōtēza titl’ă „venituri postale” cu 4,017,790 fl.

Titl’ă XIII „Telegrafe”. Preliminari sunt: Spese: 1,411,000 fl., venituri proprii 1,112,000 fl.

G. V á r a d y presintă unu proiect de concludu: Cas’ă însărcineze pe ministrulu de comerț a ascerne unu conspectu detaiatu despre telegrafele din Ungari’ă și despre starea în care se afla și unu proiectu despre dispozițiunile necesare spre eventuali îmbunătățiri și completări asiă încātu acel proiectu să se pōta desbata deodata cu bugetulu viitoru.

B. G u t h y vorbește despre neglijența și iregularitatea înmanuării telegramelor și pretinde delaturarea lor.

Ministrulu S z l á v y descrie greutățile cu care are a se luptă o parte din angloiatii neșerceti în urm’ă comunicațiunei crescute. Densulu dovedesc, ca numărulu stațiunilor telegrafice, angloiatii și lungimea linielor telegrafului s’ă înmulțitu dela 1867 în dublu, ceea ce pre deplinu arată activitatea ministerului. Ceea ce se țiene de propunerea lui V á r a d y, promite a ascerne cătu de curendu conspectulu cerutu și deca nu l’aru fi deobligatu concludualmente.

Titl’ă XIII se vōtēza dupa preliminaru.

Titl’ă XIV „Politi’ă de mal și tîermure” 59,800 fl. spese și 12,700 venituri; XII „Cas’ă pestana de împrumutare pre amanetu 137,000 fl. spese, 137,000 fl. venituri; XVI „Tace de munte” 41,000 fl. venituri; XVII „Fonduri, fundatiuni și venituri diferite” 27,000 fl. XVIII „Pensiuni” 86,246 fl. se vōtēza fără observațiuni. Cu aceste e resoltu ordinariu’u.

Urmēza extraordinariulu, a cărui rubrică singuratică se și vōtēza un’ă dupa alt’ă dupa o scurtă desbateră.

Încheierea ședinței la 3/4 3 ore.

Importanți’ă reflesiunilor ce urmēza, pentru locuitorii fundului reg. în specie, și pentru noi români în genere ne face să le publicăm în totă estinderea lor.

Reflesiunile

reuniunei advocatilor din Clusiu, în privința proiectului de lege, ce ministerulu reg. ung. de justiția l’ă asternutu dietei pentru regularea relațiilor din posesiuni urbariali, și din celea ce-su de natura asemenea urbarialelor.

(Urmare)

Articlii IV. și V. din proiectulu dietei din Clusiu de la 1848, purcediendu pre urm’ă articulelor IX. X. și XI. ale dietei unguresci din acel’ă și anu pre scurtă și generalminte a opritu în totă Transilvani’ă servitiile dominale, ce se basau pre urbarialitate, prestațiunile în decima și în bani; lasându pre iobagii și pre dilerii de până acum în folosința acelor fonduri și pamentori, ce erau la man’ă lor pre acestu timpu, de veri ce natura aru fi fostu aceste; pentru ca diet’ă a sciutu, cumca în Transilvani’ă n’ă fostu regulare urbarială meritoriă și specială, adăsa constituționalminte și executată, a

otaritu: să se numesca unu județu superioru și unulu inferioru, că acestea în casurile de neînțelegere ce s’aru escă între domni de pamentu și între foștii iobagi despre natur’ă pamentului, să judece conformu principiilor legilor transilvanice și ale dreptului privat.

Deca diet’ă constituțională ungurescă aru fi potutu face o deslegare specială pre basea principiilor espresate aci, a buna sēma ca aru fi facut’ă, studiându din temeiuri și cercetându adencu trecutul Transilvaniei, teritoriile separate ale celor trei părți constitutive, și feliuritele modalități de după ca i s’au dezvoltat relațiunile urbariali pre aceste teritōrie, încetarea relațiunei între posesoru și urbarialistu aru fi efecțuit’ă astufeliu, încātu să nu lovēsca dreptulu de proprietate și sentiulu de dreptate alu nici unei părți, nici jūstiti’ă distributivă să nu sufere, ci să se sustîna și să se onorēsca principiulu: „fie-cui ce-e a lui”, latinesce: „Suum cuique”; întîelepciunea legelatiunei constituționale aru fi gasitu calea, pre carea gravaminele seculare și aru fi dobenditu vindecare, locuitorii și cetățienii acum imposessionati ai Transilvaniei și aru fi dobenditu liniscire stabilă și durabilă. Însă după loviturile unei sorti grele în 1849, patri’ă noastră și cu dens’ă deciderea meritoriă a tuturor cauzelor noastre publice pendinte, le luă a mană — în loculu unei legelatiuni constituționale patriotice și bine vōitōrie, guvernulu absolutu, ce ni apesă patri’ă și dirigatoriile acestuia cu sentiminte inimice, necunoscători de relațiunile noastre, nisundu spre ruinarea noastră.

În 1850, guvernulu ce trîntia constituțiunea la o parte și urmăriă în totă propriulu arbitriu și vōinti’ă sea silnică, pentru regularea relațiilor urbariali din Transilvani’ă a chiamatu barbati de încredere la Vien’ă, dintre unguri și secui pre: baronulu Franciscu Kemény, Ioane Gall și Nicolae Cseh, dintre sasi pre: Mihai Kräger și Iosifu Zimmermann, dintre români pre: Ioane Brănu de Lemeni, Paula Dunc’ă și Alesandru Bohatielu. Parerea și operatulu acestei comisiuni nu aveau caracteru decisivu, ci numai consultativu, fiindu ca se luase în consideratiune numai aceea, ca să fie reprezentate și interesele dloru de pamentu și ale locuitorilor eliberati. Chiamarea acestor’ă a fostu asiderea numai o formalitate, de ore ce guvernulu și-aven planulu seu de já gat’ă, lu gatisera de mai înainte consangeni sasi, cari steteau mai aprōpe de vōtră; acestă consultare dură timpu scurtu și se nascu patent’ă urbarială pentru Transilvani’ă din 21 Iunie 1854, carea la prim’ă privire e atātu de unilaterală și de angustă la cadru, încātu în dens’ă — cu excepțiunea §-lui 28 nu se amintescu nemic’ă despre urbarialitățile secuiesci; despre propriile relațiuni urbariali, ce esista în șapta pre fundulu reg. nu s’ă facutu nici o pomenire, și astufeliu și acestă lege octroată despunea despre regularea fōștelor relațiuni urbariali numai în privința comitatelor.

Pre temeiulu celor premise, reuniunea noastră și țiene de detorinția, ca cu sinceritate respectuoasă să spună acea convingere a sea, cumca în Transilvani’ă regularea definitivă a relațiilor urbariali și de natura asemenea, pre teritoriile separate ale celor trei națiuni partasie la constituțiune, conformu feliuritelor nature ale acestor teritōrie, nici prin legile constituționale de nainte de 1848, nici prin legile octroate unilateralminte în 1854, nici prin ordinațiunile guverniali emise după 1848, în fine nici prin proiectulu de lege, ce s’ă asternutu acum pentru regularea definitivă, nu o pōte consideră de o regulare esauriată, încheiată, și carea prin urmăre să decida cesțiunea urbarială spre multamirea comună; — nu o pōte consideră de atare pentru ca, precum se spuse și mai nainte, regularea relațiilor

urbani de pre fondulu regescu nu s'a cecitat conformu recerintelor stărei politice si diplomatice de aici, pentru ca aci nu s'au luat in socotinta gravaminele si tanguirile seculare ale românilor din scamulu Talmaciului si a Selisciei; această stare este o rana deschisa a Transilvaniei, carea tocma asiă ascēpta vindecare, precum s'a vindecatu a secuilor, fără de care vindecare nici se pōte organisarea politica a fundulu regescu ce se as-cēpta, — celu puticnu aru promite o durata prē scurta. Dreptu aceea, caus'a acēsta merita ma-si pretinde o atentiune in specialu si o ingrigire des-clinita din partea naltului ministeriu de justitia si din a legelatiunei.

Starile urbariali de pre fundulu regescu, des-clinitu cele din scaunulu Talmaciului si alu Salisciei, arēta unu casu eclatanta alu relatiunilor proprie transilvanene.

Români ce locuiescu aici, de unu secul si diumetate se plāngu pre la autoritātile politice si pre la legelatiune ca fără de lege au fostu aruncati in starea de iobagi, in mani'a principiiloru din dreptulu sasescu. Aceste cestiuni gravaminale apa-reau din cādu in cādu in forme schimbate si iērasi despereau, une ori pausan, dar pururia traiau si reclamau cu intetire vindecarea; totusi nici gu-vernulu nici legelatiunea nu li-a gasitu lēculu.

Acum in ajunulu organisārei politice, la deci-derea definitiva a causelor urbariali, acum legelatiunea are ocaziunea bine venita, dōra ultim'a de care dēca aru profitā, aru potē linisci spiritele tur-burate aloru mii de cetatieni, aru potē face sa in-cele pentru totudeun'a causele esistinti ale neinde-stulirei. Dēca nici de astadata nu va veni vinde-carea, sēu celu puticnu cercarea ei prin desbateri seriōse si meritōrie si demonstrarea imposibilitătei pre acēsta cale: suvenirea amara despre acēsta va apesā lungu timpu inimele cetatieniloru vatemati in sentimentele loru de dreptu, va fi neprecurmatu o materia esplotatōria data agitatiuniloru politice, si pōte sa devina caus'a, ca viēt'a ungurēscā de statu in acelu tēntu sa nu ajunga nici odata la unu stadiu de reformare secura si de desvoltare liniscita. Din partea natiunei nōstre celei unei atari regulāri nu se va pune pedeca. Despre natiunea sasēscā credem cumca ei nu i aru fi la placere ca, in senulu seu propriu, se-i vēda si mai departe ne-multiamiti pre concetatenii sei romāni. Pentru ca nu sufero indoiēla cumca pretensiunile romāniloru au temei, precum se va vedē mai la vale. In contr'a acestor'a s'aru potē replicā cu faptele com-

plinite prin legi constitutionali si prin ordinatiuni unilateralminte guverniali ce esistu. Insa o legelatiune — dopa părerea nōstra — nu pōte urmā principiulu de guvernare alu lui Machiavell: „Ma-lum semel posuitum stet suo loco, ne inde majus malum eveniat“ nici celuia-laltu principiu, contrariu binelui publicu care dice „uti possidetis,“ — nu-i pōte sacrificā liniscia si sentiulu de dreptu alu pri-vatiloru, precum nici conditiunile cele mai vitale ale consolidārei interne de statu, ci fatia cu o cestiune fia cātu de delicata cauta sa remāna la nivelul misiunei sale; altminte aru infacisiā unu sintonu de astfelu de slabiciune, a căreia dauna morala aru fi ne precaculabila. Nu trebue sa considere: cum e starea actuala, ci aceea: cum s'a nascutu acēsta stare? si: ōre contine ea o dreptate interna? Reuniunea nōstra recunōsce de demandativu deobligatōrie numai acele fapte, ce le-au infintiātu fac-torii constitutionali ai legelatiunei intru intiesulu constitutiunei, sēu acele fapte ale guvernului cari nu-su contrarie constitutiunei si au produsu inde-stulirea respectiviloru. Representantii concetateni-loru romāni de pre fundulu regescu, interesati de a dreptulu la ocaziunea numiteloru regulāri urbarili n'an luat parte la mēs'a verde de consultatiune, unde se decideau causele loru, de cātu numai in 1848 si de la 1850 in cōci. Representantii un-guresci intrebuinti-au atentiune deosebita spre cau-sele loru proprie, si dōra ca nestudiandu mai in adinsu relatiunile de pre fundulu regescu, n'au intiesulu maria importantia a dispusetiunei, ce s'a facutu. Din contra natiunea sasēscā, ea si cunōsce interesele din temei, pre tōte terenelle, si le aperā prin o rara concentrare de poteri; ea la tōte oca-siunile a eseriātu pururia influentia mare, dar mai vertosu pre tempulu cādu, erā guvernatoru baro-nulu Bruckenthal: incepundu de la oficiolatele cen-trali de administratiune pāna susu la cabinetulu secretu alu principelui; sasiloru prin istetia suc-cedea a-si validitā intentiunea chiaru si in lege-latiune.

Ordinatiunile emise si legile aduse demonstra apriatu, cumca interesele sasesci pretotinden'i au fostu aperate cu multa grige. Acēsta si fapt'a ca romāni au tanguiri seculare, este de ajunsu pentru cā sa precumpanēscā facia de declaratiunea simpla si resoluta a natiunei sasesci, carea dice, cumca cestiunea de care ni e vorb'a nu se pōte apelā mai multu pentru ca e decisa prin ordinatiuni, judecāti si legi de mei nainte.

Caus'a urbarialitātei secuiesci inca a fostu de-

cisa, in sa intielepciunea legelatiunei a vedētu sca-deri in acēsta decisiune si a desbatu'o de nou, a otari'o de nou si inca spre multiamirea celoru in-teresati.

Desbateru de nou a causei urbarialitātiloru de pre fundulu regescu o pretinde indetulirea a loru mii de cetatieni romāni, ce locuiescu acolo, si o pretinde asiderea din mii de cause. Reuniunea nō-stra crede ca-si implinesce o detorintia cetatienēscā desvoltādu aceste naintea naltului ministeriu de justitia pre bazea datelor cu deplina autenticitate, date de ale administratiunei publice, date istorice, diplomatice si legali.

Pamentulu Transilvaniei fōrma trei teritorie proprie, avendu desclinite origini istorice: pamentulu comitatelorunguresci, pamentulu secuiescu si fon-dulu regescu, ale căror'a poporatiuni se desclinescu de totu prin drepturi, legi, administratiune interna si prin institutiuni cetatienesci, adese si prin datine si moravuri. Acēsta e astu-feliu de fapt'a, incātu trebue s'o scia din capulu loculu si s'o primēscā de atare veri cine, carele voiesce sa vorbēscā la regularea relatiuniloru din acēsta mica parte de tiēra. Urmāriile acesteia se vedu la fie-care pasu, si viēt'a publica si privata a respectiviloru popōre se observo aparitiunile cele mai batatōrie la ochi, une ori anomalii; deci este naturalu ea si origineā si introducerea relatiuniloru urbariali in fie-care locu e alt'a si alt'a, alt'a trebue sa fia necesaria-minte si modalitateā incetārei loru.

Pre pamentulu ungurescu sēu alu comitatelor, iobagi'a s'a escatu din dōue isvōre mai principali, intāiu: acelu cetatiēnu alu patriei din popōrele de o potriua libere de veri ce nationalitate in regatulu ungurescu, carele n'a plecatu in batalia la strigareā ca natiunea e in periclu, i s'au taiatu spatele in dōue, sēu a fostu aruncatu in sevitate; alu doilea in 1514, cea mai mare parte a poporului agricolu cu posessiiuni mici, s'a rescolat in contr'a domni-loru, dar au fostu devinsu, elu si urmatorii lui fu-sera prin lege osenditi la starea iobagiei perpetue. Asiā s'a nascutu clas'a nobililoru si a servitoriloru sēu a iobagiloru. Acesti nefericiti, osenditi inca remasera pre pamentulu loru, sēu dēca a fostu alongati, retornāra mai tardiu. Cea mai mare parte a iobagiei din Transilvani'a o compun urmatorii acestor'a: eliberarea loru e naturala, simpla si usiōra. Cei'a, ai căror'a stramosi desmoscenira acēsta parte a poporului nōstru, tocma densii cā descendinti au eliberat'o. Aci n'au fostu diferintie mari.

POISIŌRA.

Serbatorile natiunale la Elini.

(Prelegere publica tēntu de dlu prof. Dr. II. P u s c a r i u in 4 Februaru.)

(Capetu.)

Pre invingatori, afara de aplausele multimeii numerōse, ce curiōsa alergā la aceste jocuri, i as-cēptā premii care constau in cununi impletite din stelpari de olive.

Ori cātu de simple erau aceste premii, totusi a cāscigā o atare cununa, se socotea de fericirea cea mai inalta; pentru ca acelu, a căru frunte se decorā cu atare cununa, erā onoratu in tōte tēnu-turile in mesur'a cea mai mare, si cetatea de unde erā nascutu si socotea si de a sea onōre a fi in-vinsu unu membru din sinulu ei. Pre invingatoriu lu primea cā pre unu rege, i ridicā statue, i se scriā numele seu intr'unu album, se eternisā prin ode din partea poetiloru, li se cedā presiederea in adunāri, ba in Aten'a se primea in pritaneu cu vic-tulu. Betrānului Diagoras din Rodu, care esise de mai multe ori invingatoriu si avuse fericirea a ve-dea si pre doi fi ai sei de odata invingatorii in aceste jocuri, fiindu purtatu pre umeri, i se strigā din o parte si alt'a:

„Ai traitu destulu sēu dōra voesci a te ridicā inca pāna in Olimpu, care este locuint'a dieiloru.“

De insemnatate suntu inca jocurile:

- c) pytice la Delfi;
- d) jocurile istmice
- e) si cele nemeice.

Popōrele ce luau parte la aceste serbatori na-tionale stau si intr'o legatura politica.

Atari reuniuni politice se numiau si amficti-onii, ce insemnēdia aliantia popōreloru dimpregiuru.

Problem'a acestoru amfictionii erā de a aplanā cer-tele, ce se escau in sinulu staturiloru eline. Am-fictioni'a cea mai insemnata erā aceea, ce luā parte la jocurile pytice. Amfictioni'a acēsta convenea in totu annulu de dōue ori, primavōr'a la Delfi si tōm'n'a la Termopile si a ajunsu la o mare vadia, incātu si eseriātu influentia sea preste intrēg'a Elada. Ea priveghiā mai cu sēma asup'r'a religiunei, pedepsea crimele si lesiunile de dreptulu gintelor si interna-tionalu.

In Athen'a mai multu cā in alte cetāti ale Greciei erā pre tōta vremea feliurite obiecte ale delectarei. Aici potea cine-va audi cuventāriile bārbatiloru de statu, cantāriile corale la processiuni religiōse, prelegerile invetiatiuniloru in salele decorate frumosu; productionile poetice dramatice ale lui Aeslu, Sofocle si Euripide, potea vedea opuri ma-retie de architectura, sculptura, si pictura, cu unu cuventu totu, ce ridica spiritulu, ce no-bilitēdia si inveselesce inim'a. Athenienii mai aveau pre lānga serbatorile mai susu amintite inca si alte, precum f) Eleusinele si g) Panateneile; cele dintāiu nisce jocuri si processiuni misteriose in onōrea dieului Dionisio, cele din urma in onōrea dieitiei Athene, patronei cetātiei loru. Aici se intrecea in productioni gimnastice, se procetea cu inspiratiune poesiele lui Omeru, se cantā pre lira ode nationale, spre care scopu Pericle ridicā unu anumitu edificiu, numitu Odeion.

Intre serbatorile mai localisate se numera inca si h) Tesmoforile, totu la Athenieni. Acestea se ser-bau in lun'a lui Octombro in fiesce care anu si se refereau la ordinea in viati'a sociale cetatienēscā si conjugale. Femei purtau corfitie cu deosebite embleme si semne simbolisatōre.

Spartanii aveau de asemenea serbatorile i) car-neiloru, k) hyacinteiloru si l) gimnopediiloru cu de-osebitele loru semnificatiuni.

Aceste jocuri serbatoresci erau totu atātea in-stitutiuni ale crescerei. Tenerulu si betrānulu si tienea de cea mai inalta fericire a-si fi meritatu o cununa de olivi pre capulu loru. A fi eternisatu prin unica strofa de unu poetu cā Pindaru se socotea de o recuisiune din cele mai mari. Acestu poetu cāntā ode celoru ce iesiau invingatori in aceste jo-curi. Pentru creatiunile sele cele maretie i s'a datu dreptulu de ōspe in Athena si lānga templulu lui Apollo in Delfi i s'a preparatu unu scaunu de arama in onōrea sea. Aesilu, carele se si numesce pa-rintele artei tragedice, de treisprediece ori si a elup-ttu laura de oliva. Sofocle i disputā intaietatea si i succese ai luā din māna o laura. Herodotu cetindu la jocurile olimpice fracmente din istoria scrisa de elu, in care espune lupt'a si victori'a li-bertātiei in contr'a superbiei barbare a Persiloru, a seceratu complacere entusiasmata si a miscatu pāna la lacrimi pre Tucidade, care erā pre atunci unu teneru numai de 15 ani, incātu observāndulu He-rodotu au profetitu, ca acestu teneru va deveni unu mare istoricu. Proroci'a acēsta s'au si implinitu, cāci Tucidade jalusu pre renumele celu mare alui Herodotu si-au si consacratu tōta viati'a scrieriloru istorice, incātu istoria scrisa de elu despre res-belulu civilu peloponesiacu au intreccutu tōte opurile anticitiātiei in feliulu acēsta.

Amu numitu aceste jocuri si conveniri serba-toresci unu institutu alu crescerei. Fia mi permisu a arētā aci si aceea, ca acēsta crescere nu erā o crescere de tōta diu'a, ci erā inspirata de o cul-tura multilaterale, care astadi mai anevoe se ajunge in prafulu scōleloru nōstre. Atunci mergea omulu intr'o scōla, in carea strabatea radie luminōse preste tōte clasele poporului: mergea in scōla vietiei publice. In acēsta scōla invetiā elinulu patriotismu si totu ceca ce face onōre si gloria. In acēsta scōla la audirea creatiuniloru poetice si artistice de totu fe-lulu se desvoltā gustulu frumosu. Pentru a cu-

Poporul secuiescu, că rasa huno-scitică, dintru începutu eră asiderea de o potrivă liberu și posesionatu, pământulu și-lu posiede din epoc'a de dupa domnirea hunilor, lu posiede nu prin donatiunea regescă, ci cu dreptulu armelor, in posesiuni și in oficie s'au impartitu dupa familii și ramuri, n'au cunoscutu contributiune, decima, nona, îndetorierea la sarcinile publice i eră sa faca servitiu cu arm'a și preste acest'a in anumite casuri sa dea unu numeru anumitu de boi; pre posesiunile lui nu eră dreptu regescu, nici dreptulu coronei de moscenire in casu cându s'a stinsu seminti'a, ci in acestu casu posesiunea trecea la censesangeni, iera nefiindu de acesti'a, trecea la vecini. Acesta stare a posesiunii și a dreptului privatu și a pastrat'o dela Atil'a până la Ioanu Sigismundu. Conformu facultatei și puterii in servitiulu cu arm'a, inca pre timpulu lui Sigismundu și a regelui Matein, eră între densii clas'a de primor, primipilus și pixidarius, ceea ce esprime detorinti'a de a milita și anume pentru celu dinlău cu mai multi cai și feciori armati, alu doile cu unu calu, alu treilea pedestru, dar acest'a n'a schimbatu intru nimic'a egalitatea libertatei lor cu privire la persone și la posiederi. In 1562 mare parte a secuilor, mai vertosu dintre cei cu posesiuni mici, s'a rescolatu in contr'a principelui, dar au fostu devinsi, sôrtea li a fostu ca in vertutea legii se despoia de posesiunile lor și fusera siliti la starea de iobagi, din carea cu timpulu unii scapara seu prin lege seu prin privilegiulu dobanditu de la unu principe seu altulu; dar nici odata numai scapă clasa întreaga, degradata la starea de servitoriu, ci inca i s'a maritu numerulu neîncetatu prin vinderea mosiei, prin retragerea de la detorinti'a de a milita; prin rescumperarea din captivitatea turcescă, prin deobligare voluntare in timpu de fôrmete; dupa acest'a s'a veritu și acolo dreptulu regescu, in casuri de lesa maestate judii incepura se aduca pedepse capitali și de perderea averilor, principii nationali imitându pre regi, scriau litere nobilitari, donationale și armale inca și pentru posesiunile stravechie secuiesci. Asiă s'a escatu între secui clas'a nobila și libera, precum și cea servitoria și iobagia.

In 1841/43, cându regularea urbariala veni mai întâiu inaintea legelatiunei, parerea secuimei eră, ca ceea ce este ereditate secuiesca nu pôte fi obiectu de regulare. Mai nainte spuseramu cum s'au straformatu apoi cestiunea și parerile: rezultatulu finalu fû patent'a din a. 1854, recunoscerea urbarialitătii secuiesci, regularea relatiunilor lor.

Lege o laura se invepaia inim'a Elinului spre fapte maretie. O mândria interna a fi Elinu, a vietui că Elinu, a vorbi limb'a elina dedea poporului acestui'a o putere morale, ce lu avantă totu mai multu la o inaltime, i dedea coragiu bărbatescu in contr'a barbarilor, căci de atari treceau poporele streine in fati'a lor.

Pentru a areta ca aceste serbatori publice eră o adeverata scôla de educatiune și ca acei'a, cari remaneau escepti din acesta scôla, nu tinea pasu cu cultura generale, voiu areta deosebirea între o femeia ateniana și un'a spartana.

Tôta activitatea femeii ateniene stă in economi'a casei, grigirea de copii cei mici și priveghierea preste sclavele lor.

Conveneau și ele unele cu altele in cercuri amicabile, de unde erau eschisi de totu bărbatii, locuiau pârțile cele mai retrase ale casei, umblau și in odai'a bărbatului, dera se departau indata ce venea unu streinu. Afara mergeau numai pentru procurarea celor de lipsa spre economi'a casei. Petele de casa se cresceau in cea mai mare retragere. Cându esiau afara trebuiau a-si pune totude-un'a unu velu pre fatia, de aceea si remaneau in genere rusinose, sficiose și fără cultur'a spiritului. Ele n'avea votu la alegerea bărbatului ei. Petitoriulu intră in tomnola cu tat'a fetei, se luă in privire averea unui'a și aceluia-laltu, se fiesă zestrea și cu acest'a se privea de incheiata logodn'a, fără că ginerile sa-si fi cunoscutu mirés'a mai de aprôpe, cu atât mai putieno ai fi cerutu consensulu ei. In diu'a nuntei se aducea jertfa lui Joe și Diane și cătra sêra ducea mirele pre mirés'a la cas'a sea pre unu caru trasu de asini seu boi. Parintii și amicii insotiau carulu într'unu conductu cu facii; mirele raspundea gratulatiunile ce i se faceau, dar mirés'a siedea lângă elu că o mirés'a. Acasa sosindu se puneau la mēsa, unde, a-

recunoscerea libertătii și a posiederei poporului liberu de origine; posesoriloru vechi desdaunarea pretiului servitutiiloru și liniscirea spiritelor.

Fundulu regescu, intru întielesulu privilegiiloru, alu constitutiunei, alu istoriei și alu unei praese de jumetate de miia de ani, este pamentu cetatienescu, carele pre-toti cei ce locuiescu pre densulu ii impartiascescu la libertate egala, carele eschide nobilimea; aici nu pôte avea locu relatiune de domnu pre pământu și iobagi, de domnu și servu. Pre cându ungurulu și secuulu, pământulu de ocupatiunea stravechie lu posiede cu dreptulu sângelui, că proprietate perpetua: fundulu regescu, regele Geiza II. la mediulu secului alu XII, sub anumite obligamente l'a datu la poporulu teutonu și flamezu, adeca la stramosii sasiloru de astadi; aceste obligamente erau, ca coloni'a intréga și la olalta in diu'a de Sân-Martinu sa platésca contributiune o suma anumita, sub titlulu de dare dupa pamentu și de biru ordinariu regescu, a mai datu unu numeru anumitu de ostasi, a ospetatu pre regele și pre vevodulu cându treceau printre densii; preste acest'a servitorii regelui și ai principiloru aveau dreptu sa pescuiescu pre acestu pamentu, sa veneze, sa-si mâne porci la ghinde sel. La aceste sarcine, precum luau parte locuitorii cu toti, fără esceptiune, asiă se impartiau și in bunuri. Nici unulu n'avea dreptu mai multu de câtu altu. Eră in libertatea lor a eserce industria, a negociatori scutiti de vama și de trediecinela, și din baile de sare a-si duce pentru sine de două ori pre anu sare manunta. Judele și oficialulu supremu alu lor eră unulu și acela-si individuu, la mân'a lui eră sigilulu natiunei. Insiși și alegeau pre oficialii lor. Numele pamentului lor: „Terra Regis“, „fundus Regius“, „Borum Coronae“, „Peculum Fiscii“, scl. s'a inceputu la Orescia și s'a finta la Barot între secui; de elu s'a tîenutu padurea blachiloru și a beseniloru; din acest'a nici nu putea nemene dintre nobili sa cêra ceva de donatiune, nici regele nu putea donă. Diplom'a dela Andreiu II. ce contine privilegiulu originalu, dechiara de unitariu și egal indreptatitu ori ce poporu ce locuiescu pre acestu teritoriu, accentuându cu resolutiune, comea unu cetatienu nu are și nu pôte avé dreptu mai multu de câtu altulu: „a Varus usque in Boralt unus sit populus et sub uno Iudice censeatur.“

(Va urmă.)

mesuratu caracterului veselu alu elinului, nu lipsea cheful și voe buna. Lângă crescerea cea retrasa și izolata de societate și serbatorile nationale mai venea și aceea impregiurare, ca atenian'a se marita cu alu 15 anu și de aceea remanea, dupa cum se dice, simpla sficioasă, neajutorita, natânga și stângace in miscările ei. Cu tôte acestea se audia și la atenieni jeluiri in contr'a regimului femeii in casa.

Din contra femeia spartana eră, (pentru că sa me servescu și eu de unu cuventu cam odiosu) cu multu mai emancipata, pentru ca se întorcea într'o lume mai larga, nu eră eschisa dela jocurile publice. Unu aplausu alu ei inflacără pre unu june elinu spre fapte mari. Ea nu eră silita a petrece numai retrasa in pârțile interne ale casei, ci petrecea atât in societatea femeiloru, câtu și a bărbatiloru.

Maritarea ei se facea într'unu modu mai cavalerescu și si dēca mirele inca n'avea versta de 30 ani se aromă și cu putienica poesia, căci elu trebuia sa o rapésca dela parinti, se întielege totude-un'a cu consensulu ei și alu parintiloru ei. Tôte acestea contribuiau ca femeia spartana dupa casatoria se arată că o adeverata matrona, care purta grije pentru economi'a și onôrea casei.

De cumv'a mi-a succésu a arată insemnatarea intruniriloru și serbatoriloru publice la elini pentru cultur'a lor multilaterale, de cumva elucie din cele espuse, câtu de multu au contribuitu aceste jocuri la aceea, ce ni place a numi astadi elinismulu clasicu in plenitudinea și universalitatea sea de cultura, credu a fi oportunu a trage si unile consecintie pentru fiescu care poporu și in specie pentru noi români: ca adeca numai unu simtiu comunu între individii singurateci, ce facu o natiune, este sãtatea publica și devis'a progresului. Pre natiunea elina nu multimea numerica o a ridicat'o la culmea aceea de cultura, la care nici cându unu

R o m a n i a.

Interpelarea din N. Blaremburg
din 30 Ian. 1871.

La scrisorea Domnitoriului.

D. N. Blaremburg. Ceea ce me aduce la acesta tribuna, nu este increderea in fortiele mele, ci numai importantia esceptionale a cestiunei ce-mi propui a trată si solemnitatea ocaziunei.

Radicu vocea că sa indeplinescu o datoria grava, o datoria austera și ingrata, acest'a fără a-mi face cea mai mica il-siune asupra raspunderei, neajunsurilor și periculiilor ce o insotiescu fatalmente, și pre cari de pre acum declaru ca le primescu fără a cere de ale impartii cu nimeni.

Voi se întrebu pre d. primu ministru și presiedinte alu consiliului, cum n'a desmintitu inca până acum prin vocea „Monitoriului“ o scrisore subscrisa Carolu, și care face in acestu momentu jurulu presei in tiêra și strainatate, scrisore care nu este de câtu pre de o parte unu requisitoriu in contr'a natiunei și a pactului fundamentalu, iera pre de alta unu programu din cele mai ingrigitoare, carea că acest'a dupa mine nu pôte sa fia de câtu apocrifă.

Ea e apocrifă, pentru ca contr'a asertiuniloru ce contine faptele protestu cu energie.

Ea e apocrifă, pentru ca nu acela care a declarat atingendu pentru prim'a ôra pamentulu nostru ca din acelu momentu a devenitu român, nu acela aru putea dupa cinci ani de conducere a destinelor acestei tiêri, dupa ce a impartitu cinci ani bun'a și réu'a ei fortuna, nu acela pôte sa ne dica ca unu puternicu magnetu n'a încetatu unu singuru minutu de a-si esercită influința sea.

Ea este apocrifă, pentru ca nu acela cărui'a i-amu oferitu splendorea unui tron, ilustratu de nenumerati principi eroi, de atâti'a principi virtuosi, și anumele a cinci milioane de români, aru putea sa ne taxeze de ingrati, și acest'a atunci pre cându pôte n'a avutu inca ocaziunea a ne dá nimicu in schimbu. . .

D. presiedinte alu cabinetului: A-siu rugă pre onor. oratore sa se tiena in termenii constitutiunei. Domnitoriulu a datu tierei multe, a data persôna sea, a datu viitoriulu seu. Ce-i pôte dá mai multu ?

Voci in drépt'a. Respectati cuventulu oratoriului.

Presiedintele Adunârei: Amu tôte speranti'a in sentimentele de iubire și de patria ale dlui Blaremburg; speru dara ca d-sea se va tîenē in limitele constitutionale.

altu poporu n'au ajunsu, ci numai simtiuulu comunu, ce s'a hramitu și desvoltatu prin atari institutiuni nationale. Pâna cându ea a tîenutu strinsu la ele, și pâna cându prin ele s'a sustienutu patriotismulu, eroismulu personalu, o limba, o religiune, cu unu cuventu unu caracteru nationalu elinu, pâna atunci s'a sustienutu la inaltimea sea. Cu încetarea lor au fostu legata și caderea eliniloru.

Poporulu nostru mai tare că alte popore are astadi lipsa de institutiuni, ce sa i desvôlte consciința de sine și sa hranésca in elu unu simtiu comunu. Mi-aduca aminte din anulu 1862, ce simtiementu și impressiune a produsu in mine și credu in fia-care romanu, Adunarea generale a asociatiunei Transilvaniei pentru cultur'a poporului român, tîenuta in Brasiovu. In sal'a mare a gimnasiului nostru de acolo se tîneau lupte nobile pre terenulu moralu. In salele laterale erau espuse manufacturile și productele artistice de feliurite soiuri. Lângă ele vedeai pre privitoriulu plinu de multiimire și cu ôre care satisfactiune propria, laudându și admirându istetimea naturale a romanului.

Afara inaintea gimnasiului jocau romanii de pre Ternava salturile conservate, precum alte pie relicuii dela strabunii nostri romani. Multimea romaniloru din tôte pârțile dedea adunârei unu caracteru solemnulu. Anim'a romanului palpită mai vivace, pieptulu lui se ridică și resuffă mai usioru. Cine a vedutu aceea adunare nu se mai pôte îndoi, ca romanii inca si potu avea jocuri olimpice și eu incheiu cu aceea dorintia ferbinte că institutiele nôstre nationale, care esista, nu numai sa se sustiena la inal'ta loru misiune, dar' numerulu lor totu mai multu și mai multu sa se inmultiascu spre a deveni totu atâtea institute adeverate ale invetiaturei și culturei poporului și prin ele a se promovă ce este bunu și frumusu și a se hrami și promovă unirea și înfrățirea între romani.

D. N. Blaremburg: Primescu, dle presedinte, sa fiu censuratu, deca s'aru dovedi pâna in sfersitu c'am esitu din marginile cuviintelor parlamentare, pâna atunci insa ceru sa nu fiu intreruptu. Discutiunea dîcu unii nu e constitutională, dara ôre faptulu, elu insu-si, ce discutăm, nu este elu anormalu? este elu constitutionalu? Nu vedu iera-si ca este ceva criminalu in afirmatiunea mea cum ca ocasiunea de a ne dá ceva in schimbulu coróniei ce i-amu oferitu nu s'a prezentatu inca principelui Carolu. A-siu fi pututu dice acést'a fâra a lipsi de respectu insu-si unui Napoleonu I séu unui Friedericu celu mare; căci si geniulu are nevoe de ocațiuni spre a se produce. Nu potu dara presupune acestoru intreruptiuni altu scopu de cătu acel'a de a me decentra.

Dara in vann, căci sunta obicinuitu cu ele, si nu me voru face a perde sirulu ideiloru, ce-mi propunu a desvoltă.

Cându amu luat asupr'a mea sarcin'a de a desfasura acésta cestiune, sciamu, o mai repetu, ca indeplinescu o datorie ingrata si ca asumu asupr'a mea o raspundere pre care nu mi va fi datu a imparti cu altii. Nu ceru dara nici simpatii, nici adesiuni, totu ce ceru este sa se respecte in persón'a mea libertatea tribunei, pre care eu o voi aperi-o totude-un'a in persón'a chiaru a adversariloru mei cei mai declarati.

Dicému ca acésta scrisóre o apocrifa. Dá, e apocrifa; căci intra in domenulu imposibilitatiloru morale; căci a-i dá credientu este a pune in indoiéla inse-si tagaduelile, inse-si juramintele cele mai solemne.

Ea este apocrifa, pentru ca deca nu este semnalulu séu preludiulu unei abdicatiuni apropiate, ea este culmea nedibaciei; căci nu face de cătu a sguđu credinti'a in durabilitatea situatiunei actuale de lucruri si-a presintá cá unu ce cu totulu precariu aceea ce noi amu voitu sa fia stabiliu.

Parásirea iera-si a tiei in impregiurările grave de astadi, in faci'a eveneminteloru critice, ce se desfasura iu afara, aru fi, si potu dice acést'a fâra sfiála, — căci faptulu, suntu incredintiati, nu se va produce nici odata — aru fi, dîcu, unu actu de inalta tradare.

In Enghter'a, in acea tiéra, ce aru trebui sa ne servésca de modelu in materie de constitutionalismu, este o aksioma in dreptulu publicu, ca regele nu póta abdicá unilateralu, adica fâra consimtiementulu parlamentulu. Déjá reu-voitorii insenuescu ca in cugatarea si in consilielu unoru puteri, tiér'a nóstra aru fi destinata sa faca obiectulu unui tergu si ca numai pentru cá acestu tergu sa nu se faca sub firm'a Hohenzollern, s'aru fi otaritu acésta abdicatiune; pre cându noi amu fi fostu din contra in dreptu a sperá ca acelu nume va fi pentru Romani'a in tempii posomoriti de adi ceea ce este in tempu de resbelu pavilionulu care acopera marf'a si o pune la adapostulu atacuriloru, ce aru lacomi la dens'a.

Acésta scrisóre este apocrifa, pentru ca nu acel'a care si botéza pâna si copii in legea nóstra si carele consimte deci la celu mai mare sacrificiu ce unu parinte póte face interesulu publicu, aru putea nutri asemenea cugetări, si nu in vertegiulu dantiariloru si la sunetele muzice, unu domnu si iá diu'a buna dela unu poporu.

A întreprinde fondarea unei dinastii si regenerarea unei natiuni, marirea si fericirea ei, acést'a presupune cugetare si o vointia mai pre susu de comunu.

A luá asupr'a sea o asemenea sarcina si a se descuragiá dele inceputu, a se descuragiá facia cu cea d'anteiu contrarietate, este a se pune in rendulu unoru ambitiosi vulgari, si acést'a suntemu bine incredintiati, nu va fi casulu Domnitoriului nostru.

Unu principe, care posedu conciinti'a misiunei sele, o cugetare si o anima mai inalta, chiaru cându vede tóte silintiele sele tradate, chiaru cându a ajunsu a pierde si ilusiuni si sperantie, chiaru cându a desiertatu cup'a de amaraciuni pâna la drojdii, — ceea ce nu póte fi nici odata casulu cu unu poporu blándu cá românii, — totu-si mai bine de cătu a desertá rusinosu, prefera se móra cá Macsimilianu la postulu seu, si atunci in lipsa de altu ceva leghéza pagina gloriósa istoriei. (Aplause, ilaritate).

Observu cu intristare ca deca pentru unii acésta cestiune este o ocasiune de a-si face datori'a

cătra tiéra, pentru alii ea este o ocasiune de a face reclame la adres'a palatulu (aplause).

D. Al. Sturz'a: la mine v'a-ti adresatu?

D. N. Blaremburg: me adresezu la cei ce me intrerupu cu murmure si risuri, si deca sunteti dintre acesti'a, lacru lu ve privesce.

D. Al. Sturz'a: afara din camera ve voiu raspunde (sgomotu).

Voci. Aci sa se respundia, in faci'a natiunei, iéra nu la dosu.

D. N. Blaremburg: ori unde ve-ti postí dle Sturz'a.

D. presedinte: dloru, ve rogu sa fiti pacienti si sa faceti tacere.

D. N. Blaremburg: a domni, a guverná este pentru unu spiritu mai inaltu, pentru o anima bine pusa, a imolá propri'a sea fericire fericirei generale, este a nu mai trái de cătu pentru poporulu seu, este a face abnegatiune complecta de sine, intr'unu cuventu a nu 'si mai apartiene.

Regalitatea, a disu unu oratoru cunoscutu, nu este unu cortu intinsu pentru somnu; si unu altu cugetatoriu a adaugatu, ca a domni este a avé raspundere de suflete.

Déca deca o sarcina este lesne, si mai alesu scutita de grigi si de primejdii, este aceea de Domnu constitutionalu. Aci insa-si inactiunea este in tesa generala singurulu pretiu alu responsabilitátei si inviolabilitátei celei mai absolute pâna si a afectiunei numerulu celui mai mare. Cătu pentru pretins'a nóstra saracie morala, cătu pentru lips'a de virtuti civice, in raportu cu alte popóre, modulu cu care ne-amu strecuratu in cursu de secole, din dificultáti ce au amportatu alte popóre, probéza speru ca nu in Romani'a au fostu vre-o data seceta de animi si de inteligentia. (Aplause).

Vomu avea preste putiennu ocasiunea de a dovedi si acést'a intr'unu modu stralucitoru, deca si din punctulu de vedere alu moralitátei, tiele ce ni se oferu de modelu suntu multu mai inaintate de cătu noi.

Cătu pentru inguvernabilitatea nóstra, numai inversulu, celu putiennu pâna ieri, este adeveratu. Si care este in cele din urma progresulu la care tiér'a s'a refusat in acesti cinci ani la care se face alusiune? Asiá dar, chiaru deca mi s'aru dovedi, — ceea ce nu potu admite — ca acea scrisóre aru fi autentica eu chiaru atunci voi persiste a dice ca ea a fostu smulsa Domnitoriului, ca Domnitoriulu in acelu momentu a fostu indusu in eróre si oprimat, ca ea nu esprima nici cugetările nici simtiementele acestui'a.

Căci nu trebuie sa se uite ca, deca suntemu atasiati la Domnitoriulu si dinasti'a sea, este numai in conditiunile din adresa; ca, deca tienemu la Domnitoriulu si la dinasti'a sea, este insa ceva la care tienemu mai presusu de tóte, este nationalitatea, demnitatea si libertatea nóstra (aplause) si n'aru putea fi mai mare nedibacie, o mai mare crima de cătu a ne pune, in impregiurările de facia, in durerós'a alternativa de a alege intre aceste lucruri, de a ne dovedi ca ele au devenitu incompatibile (aplause).

Déca ceva este nou si deca ceva este vechiu, apoi nóua este dinasti'a si vechia Romani'a si aspiratiunile ei, vechi de 15 séu 17 secole... (aplause) Nu este ierasi libertatea care este o importatiune straina si unu bunu octroiatu.

In sfersitu me resumu si dîcu:

Déca, ceea ce e imposibilu, acésta scrisóre aru fi adeverata; deca ea aru tradá cugetări ascunse in contr'a libertátiloru jurate, atunci declaru susu si tare ca me inscriu, inca dupa cum, in falsiu in contr'a ori cărei atingeri ce li s'aru aduce! Mai multu: juru a nu me supune nici o data! aceloru legi!... (aplause).

Domnitoru, mai nainte de a parasí acésta tribuna, si spre a mi indepliní pâna in capetu datori'a, sa mi permiteti a ve dá cetire unei motiuni in care amu formulatu conclusiunile mele, marlurescu cu franchetia ca motiunea mea risca a nu intrani nici cele cinci sub-semnaturi reglementare:

„Proponu ca Camer'a sa declare ca nu póta considerá aceea scrisóre de cătu cá apocrifa si ca, protestându de nou de atasiamentulu seu inalteribilu la Constitutiunea, ce ne-amu datu, in deplin'a nóstra autonomia, trece la ordinea dilei.

A. Arionu, T. Dobrescu, Sihleanu, Caramaltu, Eug. Ghic'a.

D. primu-ministru si ministru de interne, declara ca deca camer'a s'aru sui la diapasonulu dñi Blaremburg, d-loru n'aru avea de cătu sa parasésca sal'a de siedintie.

Amu celitu si noi acea epistola publicata de mai multe diare.

Ea pare scrisa intr'una momentu de adunca mahnire, precumu se intempla fia-cărui'a cându, cugétându la tiér'a lui, atátu de bine inzestrata de Dumnedieu, crede ca lucrámu prea incetu spre a i dá tóta splendórea, la care doresce sa o vada cătu mai eurendu ajunsu.

Incunjurându cu toti cu iubirea si respectulu nostru, intarindune pre calea constitutională in patriotismulu nostru, prin concordia si infratire, vomu face sa renasca in tóte inimile credinti'a si viitorulu celu mare si fericitu alu Romaniiei.

Avemu convictiunea ca astu-feliu vomu vedea ori ce descuragiare si mahnire schimbându-se in incredere si sperantia.

Astadi avemu tóte cuvintele a crede, ca idei, cari aru poté sa ne puie in nelinisco, nu mai esista.

D. Cogalniceanu cetesce dela tribuna propunerea urmatóre:

„Adunca miscata, camer'a in urm'a explicatiuniloru date de ministrii, esprima devotamentulu seu cătra Tronu si dinastia, cari suntu garantate de Constitutia, si plina de incredere in viitorulu tiei, otarita a remanea neclintita in Constitutiune, trece la ordinea dilei.

„Lascaru Catargiu, Cogalniceanu, Dr. A. Fatu, Dimitrie Ghic'a, G. Costaforu, G. Chitiu, N. R. Locusténu.

Varietăți.

*(Parastasu.) Duminec'a viitória se va tiené in biseric'a nóstra din cetate parastasu pentru marele fundatoru Emanoilu Gojdu, reposatu in anulu trecut.

** Universitatea fundulu regescu a tienutu in dilele aceste siedintie. Unele incidente mai interesante a produsu discussiunea recunoscerei regulativei si a averei.

** Viena e bantuita de o esundare a Dunarei si a canalulu Dunarei. Lovitii de nenorocirea acést'a se dice ca ajungu la diece mii.

Insciintiare.

Deschidiendu-se in 1 Martiu a. c. in institutulu reg. de mositu din Sabiuu cursulu de instructiune pentru mósie, candidatele de mositu de nationalitatea romána si nemtiésca suntu provocate a se insinúa pâna la terminulu indicatu la subscrisulu spre a fi primite in cursu.

Dr. Lukas Mikolics

(9-3) profesoru ord. de mositu

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatoriu in comun'a Magerusiu se deschide concursu pâna la 22 Februaru 1871.

Emolumentele suntu:

- Salariu 150 fl. v. a. jumetate din cas'a alociala, si jumetate dela poporu.
- Cuarliru liberu cu lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune, suntu indrumati a tramite consursele instruite conformu statutulu organicu la scaunulu protopopescu gr-or. alu II-lea alu Brasiovulu, pâna la terminulu prefriptu.

Brasiovu 22 Ianuariu 1871.

Cu cointelegerea comitetulu parochialu.

Ioanu Petricu

Protopopu.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochie din Carcedea (Kercesed) protopresbiteratulu „Turdei, in Scaunulu Ariensiului“ se escrie prin acést'a concursu.

Emolumentele suntu: Dela 50 numeri de case câte o miertia si jumetete gráu, séu in loculu gráului dóue metre de cucuradiu cu grauntii, dela veduve pe jumetate; — dela fia-care numeru are câte dóue díle de lucru, cei saraci cu palm'a, iéra cei ce au dobitóce, cu carulu si cu plugulu le facu; — Cas'a parochiala si alte edificii, cemeteriulu cu pometu, — 5 jugere de pamentu aratriu; — fenatiu de dóue cara de fenu, — Stola Epatrafrului.

Recursele instruite in sensulu statutulu organicu eclesiasticu gr. or. sa se astérna acestui scaunu protopopescu in Agarbitiu pâna la 1-a Martiu 1871.

Cu intielegerea comitetulu parochialu.

Agarbitiu 23 Decembre 1870.

In numele comitetulu parochiale.

13-3 Simeonu Popu Moldovanu Protopopu.